Mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Europskoj uniji

(COM(2017) 487 final – 2017/0224 (COD))

(2018/C 262/16)

Izvjestitelj: **Christian BÄUMLER**

Suizvjestitelj: **Gintaras MORKIS**

Zahtjev za savjetovanje:	Vijeće, 15.11.2017.
Pravni temelj:	članak 207. UFEU-a
Nadležna stručna skupina:	Stručna skupina za vanjske odnose
Datum usvajanja u Stručnoj skupini:	28.3.2018.
Datum usvajanja na plenarnom zasjedanju:	19.4.2018.
Plenarno zasjedanje br.:	534
Rezultat glasovanja (za/protiv/suzdržani):	203/1/3

1. **Zaključci i preporuke**

1.1. Europski gospodarski i socijalni odbor ističe da su izravna strana ulaganja važan izvor rasta, radnih mjesta i inovacija. Izravna strana ulaganja oduvijek su bila ključna za pozitivan gospodarski i društveni razvoj u Europskoj uniji. EGSO podržava otvoreno okruženje za ulaganja i pozdravlja izravna strana ulaganja.

1.2. EGSO napominje da strana ulaganja mogu biti korisna, ali i skrivati rizike te ugroziti nacionalnu sigurnost i javni poredak u jednoj ili više država članica.

1.3. EGSO zahtijeva da otvoreni stav Unije prema izravnim stranim ulaganjima bude popraćen snažnim i učinkovitim političkim mjerama.

1.4. EGSO pozdravlja Komisijin Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Europskoj uniji, ali ističe da opseg problema još nije u potpunosti poznat jer Komisija pri pokretanju zakonodavnog postupka nije analizirala investicijske tokove i njihove učinke.

1.5. Provjera ulaganja u poduzeća i imovinu koji su od strateškog značaja za nacionalnu sigurnost ili javni poredak EU-a nepotpuna je i nekoordinirana. U nekim zemljama postoji postupak provjere, u drugima ne, tako da se ulaganja ondje uopće ne provjeravaju. Uvođenjem sustava na razini EU-a valja otkloniti taj nedostatak, ukloniti razlike među državama članicama i jamčiti zaštitu nacionalnih i europskih interesa.

1.6. Potrebno je pobrinuti se da države članice u kojima postoji postupak provjere izravnih stranih ulaganja, kao i države u kojima takav postupak ne postoji, mogu u jednakoj mjeri pružati i primati pouzdane podatke, također u obliku godišnjih izvješća koja se dostavljaju Europskoj komisiji ako države članice ili Komisija utvrde da određeno planirano ili već provedeno izravno strano ulaganje u određenoj državi članici može utjecati na sigurnost ili javni poredak.

1.7. EGSO pozdravlja to što se Prijedlogom uredbe utvrđuju temeljni postupovni zahtjevi za mehanizme za provjeru, kao što su transparentnost, nediskriminiranje među trećim zemalja i sudsko preispitivanje, čime se povećava investicijska i pravna sigurnost.

1.8. EGSO ističe da Europska unija ima isključivu nadležnost za izravna strana ulaganja. Ako u državama članicama postoje nacionalni sustavi provjere, mora se uspostaviti pravna osnova za te sustave kako bi se izbjegla pravna nesigurnost.

1.9. EGSO smatra zabrinjavajućim to što Europska komisija pridržava pravo provjere ulaganja samo za ulaganja koja mogu utjecati na projekte ili programe u interesu Unije. Ako izravna strana ulaganja imaju prekogranični utjecaj na cijelu Europsku uniju ili njezine dijelove, EU mora iskoristiti svoju nadležnost za provjeru ulaganja.

1.10. Značenje pojmova „sigurnost" i „javni poredak" u nacrtu Komisije nije dovoljno razjašnjeno. EGSO ističe da u gospodarskim sektorima koji mogu biti uključeni u provjeru postoji nesigurnost u pogledu toga jesu li tim pojmovima obuhvaćeni i strateški sektori i ključne razvojne tehnologije. EGSO zahtijeva da Europska komisija uloži dodatne napore u razjašnjenje tog pitanja.

1.11. EGSO podržava obveznu uspostavu kontaktnih točaka u državama članicama i zagovara uspostavu koordinacijske skupine za provjeru ulaganja u EU-u. Međutim, njihove uloge, razina zastupljenosti i međusobni odnos nisu sasvim jasni. Komisija ovdje treba osigurati preciznost.

1.12. EGSO preporučuje da se na primjeren način uključe socijalni partneri i civilno društvo.

1.13. EGSO predlaže da se provjera ulaganja proširi na osjetljiva područja kao što su infrastruktura i subjekti koji imaju socijalnu ulogu. U to se ubrajaju opskrba energijom i vodom, promet, digitalna infrastruktura, financijske usluge, financijsko tržište i zdravstveni sektor.

1.14. EGSO podržava proširenje provjera ulaganja na ključne razvojne tehnologije kada ulagače kontrolira vlada treće zemlje ili su s njom u bliskom odnosu. EGSO predlaže da se u uredbi predvidi poseban postupak provjere za izravna strana ulaganja državnih ili vladi bliskih ulagača iz trećih zemalja.

1.15. EGSO smatra da je postupak provjere djelotvorniji ako se primjenjuje na planirana izravna strana ulaganja, a ne na već provedena izravna strana ulaganja i traži da Komisija taj zahtjev uključi u Prijedlog uredbe. Prije svega, EGSO preporučuje praćenje ulaganja nakon što su provedena.

1.16. EGSO preporučuje da se u cilju sigurnosti ulaganja utvrde rokovi za odlučivanje hoće li se obaviti provjera ulaganja, kao i za cijeli postupak provjere.

1.17. EGSO ističe da se mora zajamčiti povjerljivost podataka poduzeća u postupku provjere kako se ne bi odvratilo potencijalne ulagače.

1.18. EGSO preporučuje suradnju s SAD-om i drugim trgovinskim partnerima pri provjeri ulaganja, kao i usklađivanje propisa na međunarodnoj razini za provjeru izravnih stranih ulaganja. Pritom kao model može poslužiti Odbor za strana ulaganja u SAD-u (CFIUS).

1.19. Iako se u Prijedlogu uredbe ne navodi pitanje uzajamnosti, EGSO poziva Komisiju da primijeni načelo uzajamnosti u svim pregovorima o izravnim stranim ulaganjima koje EU vodi s trećim zemljama jer više ulagača koji nisu iz EU-a kupuje poduzeća i imovinu u EU-u, dok se ulagači iz EU-a često susreću s preprekama za ulaganje u drugim zemljama. Odbor prije svega poziva na ubrzavanje pregovora u pogledu sporazuma o ulaganjima s Kinom.

2. **Opće napomene**

2.1. EGSO načelno podržava glavne stavove iz Prijedloga Europske komisije za uredbu o uspostavi postupka provjere izravnih stranih ulaganja u Europskoj uniji, u kojem se navodi da je Europska unija otvorena za strana ulaganja i da izravna strana ulaganja pridonose rastu u Uniji jer se time poboljšava njezina konkurentnost, otvaraju radna mjesta, dovode kapital, tehnologije, inovacije i stručna znanja te otvaraju nova tržišta za izvoz iz Unije.

2.2. Razlog za zabrinutost, međutim, proizlazi iz činjenice da strani ulagači, prije svega državna poduzeća, iz strateških pobuda stječu europska poduzeća koja raspolažu ključnim razvojnim tehnologijama te se pripremaju preuzeti infrastrukturu, važne tehnologije budućnosti i ostalu imovinu koja je značajna za sigurnost država članica i cijelog EU-a.

2.3. U proteklih deset godina ulaganja iz trećih zemalja u EU-u znatno su porasla. Komunikacija Europske komisije „Prihvaćanje izravnih stranih ulaganja uz istovremenu zaštitu ključnih interesa" sadržava statističke podatke prema kojima većina ulaganja potječe iz SAD-a, Kanade, Švicarske, te zatim iz Brazila, Kine i Rusije. Tijekom financijske krize koja je počela 2008. kineska su se ulaganja u državama članicama EU-a udeseterostručila! Povećala su se s 2 milijarde EUR 2009. na gotovo 20 milijardi EUR 2015. Samo u 2016. izravna kineska ulaganja u EU-u iznosila su 35 milijardi eura. U odnosu na 2015. to je bio porast od 77 %, a u odnosu na 2010. od čak 1 500 %. Suprotno tome, ulaganja poduzeća iz EU-a u Kini u 2016. smanjila su se za 25 %.

2.4. U veljači 2017. tri države članice – Francuska, Njemačka i Italija – zatražile su od Europske komisije izmjenu propisa o izravnim stranim ulaganjima u Europskoj uniji. Razlog je bila zabrinutost zbog odljeva tehnološkog znanja u inozemstvo, dok sve više ulagača iz zemalja izvan EU-a kupuje tehnologije EU-a za strateške ciljeve tih zemalja, a ulagači iz EU-a istodobno često nailaze na ograničenja za ulaganja u drugim zemljama. Navedene tri države članice istakle su da treba primijeniti načelo uzajamnosti ako ulagači iz EU-a imaju samo ograničen pristup tržištima izvan EU-a. Zatražile su od Europske komisije da razvije europski instrument kako bi se „spriječila šteta uslijed jednostranih strateških izravnih ulaganja stranih kupaca u sigurnosno ili industrijsko-politički osjetljiva područja i zajamčila uzajamnost. Trenutačno raspoloživi državni instrumenti na razini država članica EU-a nisu dovoljni za pružanje takve zaštite."

2.5. Rezolucijom Europskog parlamenta od 5. srpnja 2017. pozivaju se Komisija i države članice da provode kontrolu izravnih stranih ulaganja iz trećih zemalja u strateške sektore industrije, infrastrukturu i ključne tehnologije budućnosti u EU-u.

2.6. Europska komisija dala je Prijedlog uredbe koji se odnosi na pravni okvir za provjeru stranih ulaganja iz trećih zemalja.

2.7. Europska komisija odlučila je taj prijedlog ograničiti na područja sigurnosti i javnog poretka kako bi se postigao minimalni konsenzus među državama članicama. Prema objašnjenju Komisije, u to se ubrajaju na primjer elektroničke komunikacije, kibersigurnost, zaštita kritične infrastrukture i industrijske konkurentnosti u proizvodima i uslugama za kibersigurnost.

2.8. Već samo značenje pojmova „sigurnost" i „javni poredak" u danom kontekstu nije dovoljno jasno da se izbjegnu poteškoće i različita tumačenja. EGSO ističe da u gospodarskim sektorima koji mogu biti uključeni u provjeru postoji nesigurnost u pogledu toga jesu li tim pojmovima obuhvaćeni i strateški sektori i ključne razvojne tehnologije. EGSO zahtijeva da Europska komisija uloži dodatne napore u razjašnjenje tog pitanja.

2.9. EGSO prima na znanje da Europska komisija bezrezervno priznaje da države članice moraju zadržati potrebnu fleksibilnost pri provjeri izravnih stranih ulaganja (vidjeti COM(2017) 494). To bi značilo da samo države članice mogu donositi odluke o izravnim stranim ulaganjima iz trećih zemalja.

2.10. EGSO je uvijek smatrao da su trgovinska i investicijska politika Unije usklađene i da „moraju biti kompatibilne" s gospodarskom politikom i ostalim politikama EU-a, uključujući „zaštitu okoliša, dostojan rad, zdravlje i sigurnost na radu". Učinkovita strategija EU-a na području ulaganja ima odlučujuću ulogu u održavanju konkurentnosti EU-a u doba brzih mijena na gospodarskom planu i velikih preokreta u raspodjeli ekonomske moći u svijetu.

2.11. EGSO ističe da je EU jedno od najotvorenijih gospodarstava za izravna strana ulaganja. Priljev takvih ulaganja u EU u stalnom je porastu. Sve je više usmjeren na strateški odabrane sektore i poduzeća koji su nadprosječno veliki te sve više potječu od državnih poduzeća ili ulagača u bliskom odnosu s vladama.

2.12. Za razliku od toga, prema procjeni Komisije na globalnoj su razini od 2016. u porastu ograničenja izravnih stranih ulaganja. Ulagači iz EU-a često u trećim zemljama nemaju jednaka prava kao ulagači u EU-u. EGSO je već 2011. izrazio žaljenje što se Komisija prilikom razvoja „sveobuhvatne europske politike za međunarodna ulaganja" nije izjasnila o pitanju preuzimanja strateški važnih poduzeća i pozvao je na razmatranje uzajamnosti.

2.13. EGSO naglašava da su tri spomenute države članice koje su potakle inicijativu za razvoj europskog instrumenta za provjeru ulaganja istakle da je potrebno poštovati načelo uzajamnosti ako ulagači iz EU-a imaju samo ograničen pristup tržištima izvan EU-a. U Prijedlogu uredbe nije obuhvaćeno pitanje uzajamnosti. Međutim, kada je riječ o izravnim stranim ulaganjima, načelo uzajamnosti treba primjenjivati u svim pregovorima o izravnim stranim ulaganjima koje EU vodi s trećim zemljama.

2.14. Strateško težište stranih ulaganja u EU-u osim toga počiva na stjecanju europskih poduzeća koja su razvila ključne razvojne tehnologije ili podržavaju infrastrukture koje su značajne za ispunjenje ključnih zadaća u društvu i gospodarstvu. Kombinacija tih zbivanja izazvala je opravdanu zabrinutost europskih građana, poduzeća i država članica. Zbog te zabrinutosti potrebne su odgovarajuće mjere koje su najavljene u Komisijinom Dokumentu za razmatranje o svladavanju globalizacije objavljenom 10. svibnja 2017. i u **Govoru o stanju Unije** održanom 13. rujna 2017.

2.15. EGSO zahtijeva da otvoreni stav Unije prema izravnim stranim ulaganjima bude popraćen snažnim i učinkovitim političkim mjerama.

2.16. EGSO naglašava da je dio država članica već davno prepoznao da strana ulaganja mogu biti korisna, ali i skrivati rizike te ugroziti nacionalnu sigurnost i javni poredak. To posebno vrijedi ako su ulaganja usmjerena na poduzeća i imovinu od strateškog značaja. Stoga su te države članice uspostavile nacionalne sustave provjere za strana ulaganja.

2.17. EGSO ističe da je provjera ulaganja u poduzeća i imovinu koji su od strateškog značaja za nacionalnu sigurnost ili sigurnost EU-a, nepotpuna i nekoordinirana: u nekim zemljama postoji postupak provjere, u drugima ne, tako da se ulaganja ondje uopće ne provjeravaju. Jasno je da se u takvim okolnostima ne jamči zaštita država članica ni samog EU-a od ulaganja koja su usmjerena na preuzimanje značajnih poduzeća i imovine ako treća zemlja u svojim političkim i gospodarskim namjerama pri planiranju postupa s ciljem mogućnosti za manipulaciju. Sustavom koji treba uvesti EU valja ukloniti razlike među državama članicama i jamčiti zaštitu nacionalnih i europskih interesa.

2.18. EGSO smatra da je „provjera ulaganja" koju predlaže Komisija prvi korak u pravom smjeru, ali nije sasvim u skladu s tim zahtjevima. Prijedlog ne obvezuje države članice čak ni da uspostave vlastitu provjeru ulaganja.

2.19. EGSO uvažava da Komisija tom uredbom želi potaći da države članice uspostave nacionalne mehanizme za provjeru ulaganja kako bi se zajamčila pravna sigurnost.

2.20. EGSO pozdravlja to što se Prijedlogom uredbe utvrđuju temeljni postupovni zahtjevi za mehanizme za provjeru, kao što su transparentnost, nediskriminiranje među trećim zemljama i sudsko preispitivanje, čime se povećava investicijska sigurnost.

2.21. Iako je cilj uredbe da se u EU-u prikupi više podataka o izravnim stranim ulaganjima i da se nadzire primjena mehanizama odabira u državama članicama, u praksi će biti vrlo teško osigurati usklađenu provedbu na razini EU-a. Potrebno je pobrinuti se da države članice u kojima postoji postupak provjere izravnih stranih ulaganja, kao i države u kojima takav postupak ne postoji, mogu u jednakoj mjeri pružati i primati pouzdane informacije, također u obliku godišnjih izvješća koja se dostavljaju Europskoj komisiji ako države članice ili Komisija utvrde da određeno planirano ili već provedeno izravno strano ulaganje u određenoj državi članici može utjecati na sigurnost ili javni poredak.

2.22. EGSO podržava prijedlog Komisije da se države članice obvežu na uspostavu kontaktnih točaka i da se od predstavnika država članica sastavi koordinacijska skupina. Međutim, njihove uloge, razina zastupljenosti i međusobni odnos nisu sasvim jasni. EGSO preporučuje da se u koordinacijsku skupinu na primjeren način uključe socijalni partneri i civilno društvo.

2.23. EGSO smatra zabrinjavajućim to što Europska komisija pridržava pravo provjere ulaganja samo za ulaganja koja mogu utjecati na projekte ili programe u interesu Unije. Kada su za kontrolu izravnih stranih ulaganja uglavnom odgovorne države članice, postoji opasnost da strani ulagač s ciljem preuzimanja važnih poduzeća i imovine na početku ulaže u zemlji s najslabijom zaštitom od takvih ulaganja te zatim zahvaljujući unutarnjem tržištu ima pristup zemljama s jačom zaštitom od ulaganja.

2.24. EGSO ističe da Europska unija ima isključivu nadležnost za izravna strana ulaganja u okviru isključive nadležnosti za zajedničku trgovinsku politiku utvrđene u Lisabonskom ugovoru. U skladu s člankom 207. UFEU-a izravna strana ulaganja dio su zajedničke trgovinske politike EU-a. U skladu s člankom 206. UFEU-a Unija doprinosi „postupnom ukidanju ograničenja (međunarodne trgovine i) izravnih stranih ulaganja”.

2.25. EGSO smatra da EU treba iskoristiti svoju nadležnost u pogledu izravnih stranih ulaganja ako izravna strana ulaganja imaju prekogranični utjecaj na cijeli EU ili njegove dijelove. Provjera ulaganja i odlučivanje o njihovoj dopuštenosti moraju biti u nadležnosti Komisije. Zemlje članice moraju imati obvezno pravo na saslušanje i preko koordinacijske skupine koja će se uspostaviti biti uključene u postupke odlučivanja o izravnim stranim ulaganjima.

2.26. EGSO ističe da je EU u Direktivi o kritičnoj infrastrukturi (Direktiva ECI) i Direktivi o mrežnim i informacijskim sustavima (Direktiva NIS) utvrdio osjetljiva područja koja se tiču ključnih sigurnosnih interesa. U „kritičnu infrastrukturu” u smislu Direktive ECI ubrajaju se subjekti ili sustavi koji su odlučujući za održavanje vitalnih društvenih funkcija, zdravlja, sigurnosti, zaštite, gospodarske i socijalne dobrobiti. Direktiva NIS odnosi se na pružatelje usluga koje su preduvjet za „kritične” socijalne i gospodarske aktivnosti. Tome pripadaju energetika, promet, financijske usluge i financijsko tržište te zdravstvena infrastruktura i opskrba vodom.

2.27. EGSO je još 2011. ([1]) istakao da trgovinski partneri kao što su Kanada i SAD imaju mehanizme kontrole izravnih stranih ulaganja te da ulaganja trebaju biti dijelom šire vanjske politike EU-a.

2.28. EGSO ističe da SAD ima sveobuhvatan, vrlo fleksibilan praktičan sustav za provjeru ulaganja. Provjeru stranih ulaganja u SAD-u na saveznoj razini provodi međuministarski odbor CFIUS. Taj odbor može obustaviti ili zabraniti transakciju koju je odbio ili za nju propisati određene uvjete. Njegova je glavna zadaća otkrivati rizik za nacionalnu sigurnost uslijed spajanja i preuzimanja koja mogu dovesti do strane kontrole poduzeća u SAD-u. Rizik za nacionalnu

([1]) Mišljenje EGSO-a o europskoj politici za međunarodna ulaganja, izvjestitelj: g. PEEL (SL C 318, 29.10.2011., str. 150.).

sigurnost definiran je kao narušavanje sigurnosti SAD-a zbog preuzimanja kritične tehnologije ili sastavnih dijelova infrastrukture. Pojedinosti provjere određuje CFIUS u vlastitim propisima tako da može prilagoditi tu definiciju. Taj oblik provjere ulaganja mogao bi biti zanimljiv i EU-u.

2.29. U Kini se primjenjuju sektorska ograničenja na strana ulaganja. Nacionalna komisija Kine za razvoj i reforme (NDRC) i Ministarstvo trgovine (MOFCOM) donijeli su Katalog za upravljanje inozemnim investicijskim industrijama iz 2017. On sadržava nacionalni negativan popis gospodarskih grana u kojima su strana ulaganja ograničena ili zabranjena. „Ograničeno" znači da je potrebno prethodno odobrenje MOFCOM-a. Sastavljanje takvog popisa jedan je od mogućih načina da vlada provede svoja ograničenja i uvjete. Na tom negativnom popisu nalaze se i politički osjetljiva područja kao što su tiskani mediji, kao i cijela automobilska industrija, za koju postoje posebna pravila o zajedničkim pothvatima. Za sektore bez ograničenja vlada zahtijeva samo registraciju stranih investicijskih projekata.

2.30. EGSO ističe da Kina u svojoj strategiji „Made in China 2025" navodi ključne grane: „informacijske tehnologije sljedeće generacije, numeričke upravljačke tehnologije i robotika vrhunske klase, oprema za zračni promet i svemir, oprema za pomorsko strojarstvo i gradnju brodova napredne tehnologije, oprema napredne tehnologije za željeznice, niskoenergetska vozila i vozila nove pogonske tehnologije, električna pogonska sredstva, poljoprivredni strojevi i oprema, novi materijali, biomedicina i medicinski uređaji vrhunske klase". U tim granama može se očekivati pojačano preuzimanje europskih poduzeća.

2.31. EGSO napominje da ograničenja izravnih stranih ulaganja ne postoje samo s obzirom na Kinu. Ruska ulaganja, osobito u energetskom sektoru, pobuđuju zabrinutost u predmetnim zemljama s obzirom na moguću ovisnost u tom strateški važnom sektoru.

2.32. EGSO smatra da je područje primjene predložene provjere ulaganja previše ograničeno i predlaže proširenje kontrole ulaganja na strateška područja i osobito na ključne razvojne tehnologije. Pri utvrđivanju tih strateških područja trebalo bi razmotriti strategiju „Made in China 2025".

2.33. EGSO smatra da je takva provjera ulaganja koja obuhvaća i strateški značajne ključne razvojne tehnologije predviđena pravilima Svjetske trgovinske organizacije. EU je proveo Sporazum o subvencijama i kompenzacijskim mjerama (Agreement on Subsidies and Countervailing Measures – ASCM). Stoga je moguće odbiti izravna strana ulaganja ako su u pitanju ključni sigurnosti interesi, do čega dolazi, prema mišljenju EGSO-a, kada je potrebno održavanje društvenih vrijednosti. Šire ograničavanje izravnih stranih ulaganja moguće je ako ulagača kontrolira vlada ili je s njom u bliskom odnosu.

2.34. EGSO dijeli stav Komisije da u postupku provjere treba uzeti u obzir kontrolira li ulagača vlada neke treće zemlje, osobito s pomoću znatnih financijskih sredstava. EGSO predlaže da se u uredbi predvidi poseban postupak provjere za izravna strana ulaganja državnih ili vladi bliskih ulagača iz trećih zemalja.

2.35. EGSO smatra da je postupak provjere djelotvorniji ako se primjenjuje na planirana izravna strana ulaganja, a ne na već provedena izravna strana ulaganja i traži da Komisija taj zahtjev uključi u Prijedlog uredbe. Prije svega, EGSO preporučuje praćenje ulaganja nakon što su provedena.

2.36. EGSO pozdravlja Komisijin Prijedlog uredbe, ali je očito da opseg problema nije u potpunosti poznat. Komisija prilikom uvođenja zakonodavnog postupka nije analizirala investicijske tokove i njihov utjecaj, već je tek kasnije pokrenula analizu investicijskih tokova.

3. **Posebne napomene**

3.1. EGSO preporučuje suradnju s SAD-om i drugim trgovinskim partnerima. Usklađivanje međunarodnih pravila za provjeru izravnih stranih ulaganja smanjilo bi broj nesuglasica i promicalo sigurnost ulaganja. Barem bi sa zemljama kao što je Kina trebalo težiti dijalogu o njihovoj investicijskoj politici u tuzemstvu i inozemstvu. Cilj bi trebao biti sklapanje sporazuma o ulaganjima i trgovini usmjerenih na standarde EU-a i načelo uzajamnosti. Odbor prije svega poziva na ubrzavanje pregovora u pogledu sporazuma o ulaganjima s Kinom.

3.2. Trajanje tekućih provjera moglo bi biti značajna prepreka za potencijalne ulagače i općenito negativno utjecati na konkurentnost zemlje. U cilju smanjenja tog negativnog utjecaja trajanje provjere ulaganja EU-a ne bi trebalo biti dulje od utvrđenog trajanja nacionalnih postupaka.

3.3. Kako bi se izbjeglo dodatno administrativno opterećenje mora se razmotriti je li potrebno utvrditi najmanji iznos ulaganja za koji je potrebna provjera. Pritom se mora uzeti u obzir da i osnivanje poduzeća može biti značajno za ključne razvojne tehnologije.

3.4. Iako je cilj uredbe da se u EU-u prikupi više podataka o izravnim stranim ulaganjima i da se nadzire primjena mehanizama odabira u državama članicama, u praksi će biti vrlo teško osigurati usklađenu provedbu na razini EU-a. To proizlazi iz razlika među državama članicama jer u nekima postoje mehanizmi za provjeru izravnih stranih ulaganja, a u drugima to nije slučaj. Sustavom se ne bi trebala stvoriti nejednaka prava i obveze u odnosu na suradnju država i Europske komisije u pogledu razmjene informacija u slučajevima u kojima bi određena planirana ili provedena ulaganja mogla utjecati na sigurnost ili javni poredak.

3.5. Uredba obvezuje države članice da primaju komentare drugih država članica, ali ne i da ih obvezno uzimaju u obzir. Isto vrijedi i za mišljenja Komisije o pojedinoj državi članici, koja ta mišljenja ne mora bezuvjetno slijediti. U tim slučajevima traže se iscrpna obrazloženja. Nije jasno kakve se posljedice (ako ih uopće bude) mogu očekivati ako Komisija smatra da je obrazloženje određene države članice nedostatno.

3.6. Za budući razvoj instrumenta provjere ulaganja trebalo bi uzeti u obzir barem one dodatne čimbenike koji mogu utjecati na sigurnost i javni poredak: prakse koje ugrožavaju poštenu trgovinu, ograničavanje tržišnog natjecanja, netransparentnost ulaganja. Investicijska i trgovinska politika moraju biti dio industrijske politike EU-a.

Bruxelles, 19. travnja 2018.

Predsjednik
Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
Luca JAHIER